

7/2006

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Gelir Politikaları Genel Müdürlüğü

Sayı : 44147364 – 610 / 2
Konu : Soru Önergesi

13/04/2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 18/04/2013 tarihli ve 43452547-120,00-119166 sayılı yazı.

Balıkesir Milletvekili Sayın Ahmet Duran BULUT'un tarafıma tevcih ettiği 7/20806 sayılı yazılı soru önergesinde yer alan hususlara ilişkin açıklamalar aşağıda yer almaktadır.

Ticari taşımacılık yapan esnafımıza vergi kanunlarına göre gelir veya kurumlar vergisi mükellefiyeti tesis edilmekte; esnafımız faaliyetleri kapsamındaki iş, işlem, teslim veya hizmetlere ilişkin olarak çeşitli vergiler (Katma değer vergisi, özel tüketim vergisi, motorlu taşıtlar vergisi, damga vergisi ve benzeri) ödemektedirler. Ancak, ticari taşımacılık yapan esnafımız da tüm vatandaşlarımız gibi vergi kanunlarına göre kendisine vergi borcu terettüp etmesi halinde söz konusu vergileri ödemekle yükümlüdür. Diğer taraftan, ticari taşımacılık yapan esnafımız ticari faaliyetleri sebebiyle yaptıkları harcamaları yıllık gelir/ kurumlar vergisinden indirim konusu yapabilmektedirler.

04/12/2003 tarihli ve 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu'na göre, petrol fiyatları 01/01/2005 tarihinden itibaren en yakın erişilebilir dünya serbest piyasa oluşumu dikkate alınarak serbest piyasa koşullarına göre oluşmakta olup, rafineri fiyatlarının endekisle oluşturulması, dağıtıcı ve nakliye paylarının tavanı gibi fiyatların dolaylı veya dolaysız olarak kamu tarafından belirlenmesine ilişkin uygulamalar sona erdirilmiştir. Ayrıca petrol piyasasında dolaşımda bulunan tüm petrol ürünlerinin fiyatı, ham petrol fiyatındaki değişimlerden etkilenmekle birlikte, her bir ürünün fiyat teşekkülünün arz-talep mekanizmasına göre ayrı ayrı oluştuğu, fiyatların oluşumuna etki eden birçok faktörün de bu süreçte rol oynadığı bilinmektedir.

Özel Tüketim Vergisi Kanunu 05/06/2002 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Bu tarihten itibaren petrol ürünlerinden maktu ÖTV alınmaya başlanmıştır. Bu tarihten 2005 yılı başına kadar maktu ÖTV tutarları aylık olarak Toptan Eşya Fiyatları (TEFE) Endeksine göre artırılarak uygulanmıştır. 2005 yılı başından itibaren ise TEFE endeksine göre artırma uygulamasından vazgeçilmiş olup, maktu ÖTV tutarları Bakanlar Kurulu Kararıyla belirlenmeye başlamıştır.

Maktu ÖTV tutarlarındaki en son değişiklik, 22/09/2012 tarihli ve 28419 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Bakanlar Kurulu kararı ile yapılmıştır. Bu düzenlemeden önce iki buçuk yılı aşkın bir süre zarfında akaryakıt ürünleri üzerindeki maktu vergi tutarlarında herhangi bir değişiklik yapılmamıştır. 31/12/2009 tarihinden 22/09/2012 tarihine kadar brent tipi petrolün varil fiyatı 77,9 \$'dan 111,4 \$ seviyesine çıkarak yüzde 43 oranında, TÜFE ise bu dönemde yüzde 21,4 oranında artmıştır. Akaryakıt üzerindeki maktu ÖTV tutarları ise enflasyon ve brent petroldeki yüksek artışa rağmen sadece 30 kuruş arttırılmıştır.

Öte yandan, 100 liralık benzin fiyatının içerisinde KDV ve ÖTV dâhil toplam vergi yükü 2002 sonunda 70,2 lira iken, 23 Nisan 2013'te 62,88 liraya düşmüştür. 100 liralık motorininde Ocak 2005'de vergi yükü 65,1 lira iken 23 Nisan 2013'te 54,34 liraya düşmüştür. Hükümetimiz diğer vergilerde olduğu gibi akaryakıt ürünlerinde de vergi yükünü aşağı çekmiştir.

Ayrıca, esnaf ve sanatkârların finansman ihtiyaçlarının uygun koşullarda karşılanması amacıyla Türkiye Halk Bankası A.Ş. tarafından esnaf ve sanatkârlara düşük faizli kredi kullandırılmasına dair Bakanlar Kurulu Kararları 2002 yılından itibaren düzenli olarak istihsal edilmektedir.

Bakanlığımız; izlenen ekonomik programlar, bütçe hedefleri ve gerçekleştirmelerini de göz önünde bulundurarak vergi yüklerini azaltmaya çalışmakta ve bu konuda toplumsal fayda en üstte tutulmaktadır. Ticari taşımacılık yapan esnaflarımız dahil olmak üzere tüm esnaf ve sanatkârların üzerindeki vergi yükünün azaltılmasına yönelik çalışmalarımız bütçe imkânları ölçüsünde sürdürülmektedir. Bunun yanı sıra, yapılacak mevzuat ya da oran değişikliklerinde; umulan toplumsal faydayı sağlayıp sağlamayacağı, diğer vergisel uygulamalar açısından olumsuz bir sonuç doğurup doğurmayacağı, amaçlanan sosyal faydanın başka vasıtalarla sağlanıp sağlanamayacağı gibi hususlar da göz önünde bulundurulmaktadır.

Bu çerçevede, önergede sorulan mahiyette bir çalışmamız bulunmamaktadır.

Bilgi edinilmesini arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK
Maliye Bakanı